

Samit u Sofiji okupio je najviše državne predstavnike Zapadnog Balkana. Pored Deklaracije o „Zelenoj agendi“ za Zapadni Balkan potpisana i Deklaracija lidera Zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu, koja treba da doprinese ekonomskom rastu ali i ekološkom razvoju regiona.

Potpisivanjem Sofijske deklaracije o „Zelenoj agendi“ za Zapadni Balkan, 10. novembra, zemlje regiona obavezale su se da će sprovoditi mere u oblasti sprečavanja klimatskih promena i zagađenja, razvoja energije, mobilnosti i cirkularne ekonomije kao i razvoja biodiverziteta, održive poljoprivrede i proizvodnje hrane. Prvi konkretni koraci će biti podsticanje takse na emisiju ugljen-dioksida, razvoj tržišnih modela za korišćenje obnovljivih izvora energije, kao i postupno ukidanje subvencija za ugalj.

Neke od mera koje će se primenjivati su usklađivanje sa zakonom EU čiji je cilj klimatski neutralna Evropa do 2050. godine, definisanje energetske i klimatske ciljeve do 2030. u skladu sa pravnim okvirom Energetske zajednice i pravnom tekovinom EU, kao i razvoj i primena nacionalnih energetske i klimatske planova sa jasnim merama za smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte. Nastaviće se usklađivanje sa sistemom za trgovanje emisijama EU (EU ETS), kao i uvođenje drugih modela za oporezivanje emisija, kako bi se promovisala dekarbonizacija u regionu.

Koraci ka primeni „Zelene agende“ uključuju i saradnju u pripremi procene socio-ekonomskog uticaja dekarbonizacije na svaku zemlju i na nivou regiona u cilju pravedne tranzicije, razvoj energetske efikasnosti i njeno poboljšanje u svim sektorima kao i povećanje udela obnovljivih izvora energije i obezbeđivanje neophodnih uslova za investiranje.

Prema rečima premijera Severne Makedonije, Zorana Zaeva, predsedavajućeg na samitu u Sofiji, EU je ovim jasno naglasila svoju posvećenost Zapadnom Balkanu dodeljivanjem devet milijardi grantova, što bi trebalo da poveća investicije za 20 milijardi evra.

Izvor: energetskiportal.rs